

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dictamen Illustrissimi ac Reverendissimi P. Mag. Fr.
Gabrielis Adarzo de Santander, Episcopi Viglevanensis,
Ad Interrogata respondens Circa Exclusivam, quandoque
à Principibus interpositam, ne ...**

Adarzo, Gabriel

Francofurti, 1660

An Exclusiva privet Ecclesiam jure providendi ei de meliore?

urn:nbn:de:hbz:466:1-10517

ex motivo assignato, potius est Judex dicendus quam testis, utpote peritus in arte, de qua agit per Exclufivam: Nec fimiliter quando dico, quod Princeps deponens ex motu proprio & ex certa scientia facit plenam fidem in præjudicium Tertij; non ob id recedo à dictis Sectione præcedenti, eum nempe exclufum præjudicium pati ratione Exclufivæ. Repetantur ibi dicta, quibus standum est: nam præfentia ad maiorem evidentiam imbecillitatis argumentorum appofui.

Objicitur Exclufivæ, quòd privet Ecclefiam jure providendi ei de meliore.

Objicies tertio: Ecclefia habet jus acquifitum, 53 & eft in poffeffione, ut debeat ei provifio de meliori; fed fi admittitur, quòd Electores teneantur excipere Exclufivam, & eam fovere, defraudabitur Ecclefia dicto jure. Ergo: Minor probatur; nam potest contingere casus, quod unus Principum excludat digniorem, & alius digniffimum &c. in ifto casu electio paffiva reducetur neceffario ad minus dignos, quod eft contra jus Ecclefie. Ergo.

Refpondeo negando minorem, tantum enim 54 abeft

abest, quòd Exclusiva privet Ecclesiam jure, ut ei provideatur de meliori, ut potius sit dicendum, prædictum jus roborari mediante Exclusiva: nam hoc jus totum consistit, ut detur Ecclesie dignissimus Pastor, & lupi arceantur à loco Pastoris: Exclusiva autem cum lupos detegat (qui sunt in vestimentis ovium) ne decipiantur Electores formâ exteriori ementitâ, & decepti lupum subrogent in locum Pastoris, ac inimicum salutent, rati se venerasse Patrem, sequitur quòd Exclusiva, prout à nobis explicata non solum roboret jus Ecclesie providendi ei de meliori, sed etiam est unum de præcipuis obsequiis, quæ valet Princeps exhibere Ecclesie, quatenus scilicet relegat ab electione passivâ eum, qui in veritate est indignus, tametsi exteriùs dignus appareat.

55 Ad probationem minoris Respondeo, admit-
tendo casum, quoad numerum exclusorum; non
quoad majorem dignitatem eorum; quia repug-
nat in terminis, quòd ille sit dignus, qui justis de cau-
sis excluditur, ut dixi Sectione præcedenti à numero
. & tunc dico, quod casu, quòd duo vel tres &c. ab
uno vel à pluribus Principibus excludantur, electio
debet fieri de meliori, factâ comparatione inter eos,
qui remanent non exclusi: Et qui inter eos dignior
fuerit inventus, ille absolutè est, & fuit dicendus di-
gnior

gnior, supposito quòd exclusi revera non erant digni
eligi in his circumstantijs temporum, ut dixi agendo
de præsentì indigentia & necessitate Ecclesiæ.

*Objicitur Exclusiva, quòd eà admissâ Ele-
ctio non erit juxta Sacrum Concilium
Tridentinum.*

Objicitur quartò, Sac. Concilium Tridentinum 56
*sess. 24. de Reformat. cap. 1 præcipit Electoribus ec-
clesiasticis, ne in Electionibus ferantur precibus, aut
humano affectu, ibi, quos digniores vel Ecclesiæ magis uti-
les judicaverint, non auidem precibus, sed eorum exigentibus
meritis &c. sed si Eminentissimi Electores admittunt
& fovent Exclusivam à Principe interpositam, fit
consequens, quòd in electione ferantur humano
affectu & precibus Principis Exclusivam dantis;
Ergo.*

Respondeo ideò Concilium prohibere Electo- 57
ribus, ne precibus aut humano affectu ferantur in
electionibus, ut faciliùs & expeditiùs possint suf-
fragium ferre habitâ ratione majoris meriti, per or-
dinem ad utilitatem Ecclesiæ: Exclusiva autem, ut
sæpè dixi sectione præcedenti, non agit positivè de
electione, sed de præambulo ad eam, nempe de
P mani-